

Veřejný zájem ve vodním právu

Zdeněk Horáček

Národní dialog o vodě na téma: Vodní hospodářství a veřejné zájmy,
Hotel Skalský Dvůr na Vysočině, 18. září 2018

Veřejný zájem ve vodním právu

Pojem veřejný zájem

- Neurčitý právní pojem, který není právním řádem definován → definice v literatuře a judikatuře
- Definice veřejného zájmu „neprávníky“:
  - W. Lippman: *„to, co by si lidé vybrali, kdyby viděli jasně, mysleli racionálně, jednali bez ohledu na osobní zájem a shovívavě k ostatním“*
  - J. A. Schumpeter: *„jednoznačnou shodu nebo řešení, které by všichni přijali pod tíhou argumentů“*
- Veřejný zájem ≠ státní zájem (mohou se ale překrývat)
  - *„Veřejný zájem nelze spatřovat pouze v prospěchu státu, resp. státních institucí, jak bývá někdy mylně interpretován“* [NSS 5 As 11/2003-66]
  - Již prvorepublikový NSS ČSR prohlásil za neudržitelnou *„konstrukci veřejného zájmu v tom smyslu, že ve veřejném zájmu je to, co je nejúčelnějším a nejehospodárnějším řešením a při čemž s minimálními náklady lze docílit maximálního efektu“* [NSS ČSR Boh. adm. 14224]
- *„...jestliže je zájmem celé společnosti nebo podstatné části společnosti (veřejnosti) a směřuje k všeobecnému blahu a dobru. Co je takovým veřejným zájmem, lze v praxi vysledovat zejména z politických a zákonodárných aktů legitimních orgánů, z politického diskursu, veřejného diskursu k nejrůznějším odborným otázkám aj.“* [NSS 2 As 207/2016-46]

Veřejný zájem ve vodním právu

Aplikace pojmu veřejný zájem

- **Proces formulace veřejného zájmu**

1. Vymezování veřejných zájmů (abstraktní fáze, legitimita a legalita)
2. Nalézání veřejného zájmu (konkrétní fáze; flexibilita a vymahatelnost)

- Není vymezen pouze jeden, univerzální veřejný zájem - „*jakýsi univerzální, obecně platný a všem ostatním (dílčím) zájmům nadřazený veřejný zájem ostatně ani neexistuje*“ [Weyr, F. *Teorie práva*. Brno, Praha: Orbis, 1936, s. 310]

→ Každý zákon vymezuje „vlastní“ veřejné zájmy, které chrání

- Definování konkrétního veřejného zájmu přímo zákonem

„...deklarování veřejného zájmu v konkrétně určené věci zákonem, pokládá Ústavní soud za protiústavní.

Veřejný zájem v konkrétní věci by měl být zjišťován v průběhu správního řízení na základě poměrování nejrůznějších partikulárních zájmů, po zvážení všech rozporů a připomínek. Z odůvodnění správního rozhodnutí pak musí zřetelně vyplynout, proč veřejný zájem převážil nad řadou jiných partikulárních zájmů. Veřejný zájem je třeba nalézt v procesu rozhodování o určité otázce (typicky např. o vyvlastňování) a nelze jej v konkrétní věci a priori stanovit. Z těchto důvodů je zjišťování veřejného zájmu v konkrétním případě typicky pravomocí moci výkonné a nikoliv zákonodárné.“ [Pl. ÚS 24/04]

Veřejný zájem ve vodním právu

Vymezování veřejného zájmu v zahraničí

- **Francie („L'intérêt général“)**
  - Neurčitý pojem
  - Vykládán (zejm. prostřednictvím Conseil d'État), protože se často objevuje jako pojem v zákonech nebo nařízeních
- **Německo (Öffentliches Interesse)**
  - Běžně používaný neurčitý právní pojem
  - Staví zájmy společného dobra nad individuální zájmy, ale podle odborné literatury nemá vždy veřejný zájem přednost před zájmy jednotlivce (v některých případech zákon vyžaduje vzájemnou rovnováhu mezi zájmy veřejnosti a stran, které představují zájem jednotlivce - zájem soukromý, např. při vytváření územních plánů)
- **Polsko (wazny interes publiczny)**
  - Není definován
  - Obsažen ale v čl. 22 polské ústavy - přijímá se to, že veřejným zájmem je bezpečnost státu, veřejný pořádek, ochrana přírody, veřejného zdraví a veřejné morálky

Veřejný zájem ve vodním právu

Aplikace pojmu veřejný zájem

- § 2 odst. 4 správního řádu: *„Správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.“*
  - Není vymezen pouze jeden veřejný zájem, ale
„...někdy k určitému objektu (činnosti) se vížou veřejné zájmy, jejichž ochrana je dána do rukou různých úřadů, po př. s hlediska různých zákonů – stavba, která je zároveň živnostenskou provozovnou“ [Hoetzel, J., Weyr, F. et al. *Slovník veřejného práva československého*, Brno: Nakladatelství Rovnost, 1948, s. 578]
- Poměrování a harmonizace jednotlivých veřejných zájmů v rámci nalézání veřejného zájmu
- **Test proporcionality** [Pl. ÚS 4/94]:
    1. Kritérium vhodnosti - tj. zda bude naplněním veřejného zájmu dosaženo sledovaného cíle;
    2. Kritérium potřebnosti - tj. zda není možné daného cíle dosáhnout jinak a;
    3. Kritérium závažnosti - tj. posouzení závažnosti kolidujících veřejných zájmů.

Veřejný zájem ve vodním právu

Základní veřejné zájmy vymezené vodním právem

- **§ 1 odst. 1 vodního zákona**

- Ochrana povrchových a podzemních vod
- Stanovení podmínek pro hospodárné využívání vodních zdrojů a pro zachování i zlepšení jakosti povrchových a podzemních vod
- Vytvoření podmínek pro snižování nepříznivých účinků povodní a sucha
- Zajištění bezpečnosti vodních děl
- Přispívání k zajištění zásobování obyvatelstva pitnou vodou
- Přispívání k ochraně vodních ekosystémů a na nich přímo závisajících suchozemských ekosystémů

- **§ 1 odst. 2 zákona o vodovodech a kanalizacích**

- Zřizování a provoz vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu
- + Ochrana odběratele (§ 36 zákona o vodovodech a kanalizacích)

+ další veřejné zájmy specifikované jednotlivými ustanoveními

Veřejný zájem ve vodním právu

Osa konkretizace veřejného zájmu na příkladu OPVZ

**veřejný zájem na ochraně životního prostředí
(reprezentován právem životního prostředí)**

**veřejný zájem na ochraně vod a vodních poměrů
(reprezentován vodním zákonem)**

**veřejný zájem na ochraně vodních zdrojů
(reprezentován Hlavou V vodního zákona)**

**veřejný zájem na stanovení OPVZ
(reprezentován ustanovením § 30 vodního zákona)**

Děkuji za pozornost!

Kontakt:

Ambruz & Dark Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář

JUDr. Zdeněk Horáček, Ph.D.

Advokát, Managing Associate

Tel: +420 725 001 424

E-mail: zhoracek@deloitteCE.com

Mobilní aplikace Deloitte CZ

[Zpravodaje](#) | [Studie](#) | [Semináře](#) | [Novinky](#) | [Videa](#)

Deloitte. Legal

Deloitte Legal označuje právní praxe přidružených společností členských firem Deloitte Touche Tohmatsu Limited, které poskytují právní služby. Z právních a regulatorních důvodů právní služby neposkytují všechny členské firmy.

Deloitte označuje jednu či více společností Deloitte Touche Tohmatsu Limited, britské privátní společnosti s ručením omezeným zárukou („DTTL“), jejich členských firem a jejich spřízněných subjektů. Společnost DTTL a každá z jejich členských firem představuje samostatný a nezávislý právní subjekt. Společnost DTTL (rovněž označovaná jako „Deloitte Global“) služby klientům neposkytuje. Podrobné informace o společnosti Deloitte Touche Tohmatsu Limited a jejich členských firmách jsou uvedeny na adrese www.deloitte.com/cz/onas.

Společnost Deloitte poskytuje služby v oblasti auditu, poradenství, právního a finančního poradenství, poradenství v oblasti rizik a daní a související služby klientům v celé řadě odvětví veřejného a soukromého sektoru. Díky globálně propojené síti členských firem ve více než 150 zemích a teritoriích má společnost Deloitte světové možnosti a poznatky a poskytuje svým klientům, mezi něž patří čtyři z pěti společností figurujících v žebříčku Fortune Global 500®, vysoce kvalitní služby v oblastech, ve kterých klienti řeší své nejkompexnější podnikatelské výzvy. Chcete-li se dozvědět více o způsobu, jakým zhruba 244 000 odborníků dělá to, co má pro klienty smysl, kontaktujte nás prostřednictvím sociálních sítí Facebook, LinkedIn či Twitter.

Společnost Deloitte ve střední Evropě je regionální organizací subjektů sdružených ve společnosti Deloitte Central Europe Holdings Limited, která je členskou firmou sdružení Deloitte Touche Tohmatsu Limited ve střední Evropě. Odborné služby poskytují dceřiné a přidružené podniky společnosti Deloitte Central Europe Holdings Limited, které jsou samostatnými a nezávislými právními subjekty. Dceřiné a přidružené podniky společnosti Deloitte Central Europe Holdings Limited patří ve střeoevropském regionu k předním firmám poskytujícím služby prostřednictvím téměř 6 000 zaměstnanců ze 41 pracovišť v 18 zemích.

© 2018 Pro více informací kontaktujte Ambruz & Dark Deloitte Legal s.r.o. nebo Deloitte Advisory s.r.o.